

Шогун эл, порывик да гим верр!

Будь готов/ ЯМДЕ ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Фотопроект

Фотом еш архив гыч налме.

Лудса:

Свердловск кундем
Нижнесергинский район
Ялгиян ялыште илыше мар-
рий шўлышан Еникеевмыт
еш нерген возена. **3**

Пугачёвын тумыжо
идалыкын Российысе пу-
шенгыже лийже маньын, 1
октябрь марте йўклен
шуктыза. Кузе?
Лаштыкнам шергалза. **4**

Кенеж жапыштым кузе
эртарымышт, кушто каны-
мышт нерген юнкорна-
влак возат. Могай пел-
едыш юзо, пален нал-
неда гын, йомакым лудса. **5**

26 май гыч 26 июнь
марте Марий Эл
Республикыште наркотик
ваштареш кучедалме
месячник эртаралтеш.
Йоча-влак, илышдам
ида аярте! Акцийыш
ушныза. **6**

ПОДПИСКЕ

«Ямде лий» газетлан
возалташ вараш кодын
огыдал. Связь (почто)
отделенийыште 15
июнь марте подпис-
кым ыштен кертыда.
Индекс – П4696.

Рекламе.

СНИМКЫШТЕ Оршанке район Кугунур школын 6-шо классым тунем пытарыше Ксения Черёмушкинам ужыда. Ксюша – школ пеленысе «Шонанпыл» йоча образцовый ансамблын чолга участницыже. Изинек мурылан шўман. Йочасадыште улмыж годымак «Пеледше тукым» конкурсышто «Авай» муро дене кокымшо верыш лектын. Кызытат ятыр конкурс ден фести-
вальыште мастарлыкшым ончыкта. «Лиям пеленет, Марий Эл» муро дене «Радуга над Кокшагой» тўнямбал, «Звезда России» всероссийский фестиваль-конкурслаште йолташыже Данил Кудрявцев дене икымше верыш лектыныт. Тиде мурым Марий Эл Радион эртарыме «Идалыкысе муро-2019» фестивальыште йонгалтареныт да калыкын йўклымыж почеш сенгыше лийыныт. «Шонанпыл» ансамбль дене пырля сенымашыжым шотлен от пытаре.

12 июнь – Российын кечыже.

Сенгымаш

Чап тылат, Шочмо эл!

Тений коронавирус черлан көра пайрем онлайн йон дене эртаралтын. Сүретьче-влак «Граффити фестивалыш» ушненыт. Йошкар-Оласе оралте пырдыжлаште врач, шанчыен, волонтер, соц-пашаен-шамычым сүретьленыт. Нуно пандемий ваштареш кучедалше герой-влак улыт. Российын кечыжлан келшыше сүретымат келыштареныт. Российский триколорым лойгыктен, мотоциклист ден автомобилист-влак рүдолан уремлаже мучко кудалын эртенят. Пайрем кечын 12 шагатлан кумда элнан калыкше Российын гимнжым окнам почын мурен. Йошкар-Олаште Ленин лүмеш рүдө площадьыште

Российын кечыжым 1992 ий гыч кугыжаныш пайрем семын палемдена.

да Самырык-влакын полатышт ончылно Российын флагшым торжественно нолталыныт. Түрлө вере илыше-влак, «Флаги России. 12 июня» флешмобыш ушнен, окнашкышт Российын флагшым пижыктеныт. Кумылан-влак, Российын кечыже дене саламлен, порт окнаштым сорастареныт. Фотом войзен, #ОКНАРОССИИ хештег дене соцыкылашке луктыныт. Теат, йоча-влак, ушненда, шонена. Россий Федерацийын флагше дене волгалтше ИЛ-6 парусан пушын Юл энер мучко ийын кайымыже кузе мотор койын!

Снимкыште:

Марий Турек посёлкысо ешартыш шинчымашым пуышо рүдерын «Затейники» ушемжын тунемшыже Даша ЧЕРНОВА.

«Слався, страна! Мы гордимся тобой!» концертыште Марий Эл Республикын вүдышö артистше-влак куандареныт.

Л.ГРИГОРЬЕВА ямдылен.

«РДШ – Территория самоуправления» всероссийский проектн федерал этапше иктешлалтын. Танасымаште Российын 85 регионжо гыч 510 паша кок танасыште: «Стартуем смело!» да «Время наших действий!» – аклалтын. Жюри тунемше-влакын 96 проектыштым финалыш ойырен. Нунын коклаште – Марий Эл гыч Йошкар-Оласе 29-ше номеран школын «Поколения вместе» командыже. Ёдыр-рвезе-влак «Смена» всероссийский йоча рүдерыште эртаралтше профильный сменяшке каят. Финалыште сенгышыш лекшаш верч танасаш тўналыт.

Историйым шергалына

Крым сар (1853-1856) годым 1854 ий шыжым англичан-француз войска Севастополь деке лишемын, Малахов курганым сенен налаш шонен. Олам 9 тылзе авырымаште кучен. Кок кече бомбитлыме деч вара 1855 ий 18 июньышто олашке керылтын. Руш войска пентгыдын шоген, тушманым чактарен.

12 июнь – Российысе ик эн кугу пайрем. Тиде пайрем патриотизм шўлышан, эл-влак кокласе эрыкын, порылыкын, пагалымашын күлешлыкышт нерген ойла. Ме, йоча-влак, калык-шамыч кокласе кылым пентгыдемдышаш, икте-весым поро шинча дене ончышаш, вашла пагалышаш улына.

Кугу пайрем

Российна кайык йўклан, гўжлышö чодыралан, түрлө тўс дене волгалтше олыкклан, шурнан пасулан, яндар памашлан поян. Мемнан илыш-йўлана, тўвырана уло. Тудын дене кугешнышаш да кугезе коча-кована-влакын пöлеклен кодымо поянлыкыштым аралышаш улына.

Марий Турек посёлко.

Юлия УСОВА.

Йошкар-Оласе мэрийын күштымыж почеш, 1 июль гыч йўштылаш пураш лиеш. Йошкар-Олаште Изи Какшан энер серысе «Южный» пляжым, Вантовый кўвар воктенысе кумдыкым, Нолька ял воктене верланьше каньме верым (Нолька эгер) йўштылаш да канаш келыштарыме.

18 июньышто 10 шагатлан Рособрнадзор ЕГЭ-м эртарыме шотышто шокшо линийым эртарат. «ВКонтакте» соцыкылыште Рособрнадзор тўшкаште вияш эфирым ончаш лиеш. Лекше йодыш-влакым ege2020@obrnadzor.gov.ru электрон почтыш колтен, «ВКонтакте» соцыкылыште Рособрнадзор тўшкаш возен але вияш эфир годым пуэн кертыда.

Татарстан Республикыште «Артек» тўнямбал йоча рүдерын филиалжым почмо. Тазалыкым пентгыдемдыме «Кама» рүдерым уэмденят да «Камский Артек» йоча рүдерманын лүмденят. Тудо Каракуль ер воктене верланен. Кумдыкшо – 14,35 гектар. «Камский Артекыште» йоча-влак идалык мучко канаш тўналыт. Икымше смене 1 июль гыч тўналеш, 168 енлан верым ямдылыме.

«Ямде лий» 2020 ий 13 июнь

Свердловск кундем Нижнесергинский район Ялгиян ялыште ылыше Аркадий ден Нелли ЕНИКЕЕВМЫТЫН вич икшывышт уло. Кокытшым ашнаш налыныт. Коло индеш ий ончыч самырык мужыр ешым чумырен. Келшен илаш да шуко икшыван лияш икте-весыштан мутым пуэныт. Шонымашышт шукталтын.

Ача ден ава

Нелли Ильинична Ялгиян ялысе школышто йот йылмым туныкта. Марий йылмым арален кодымо верч чот тырша. Марий тўр, кочкыш, йўла дене палдара, йоча-влакым тўрлў конкурслан ямдыла. «Урал объединяет народы» фестивалыште «Шыгле» модыш дене модмыштым Красноуфимск олесе телевидений дене ончыктеныт. Марий йылмым огеш туныкто гынат, «Шочмо йылмым эн сай туныктышо» конкурсышко ушнен. Тагасымаште тудын мастарлыкшым кўкшыш акленыт. Аркадий Петрович школысо котельныйыште тырша. Биатлонным ончаш йўрата, пий дек шўман. Йоча-влакым спорт деке изинек шўман ден. Ача-ава ўдыр-влакын тўрлў тагасымаште сенен налме чап кагазыштым, медальыштым ончен кугешнат.

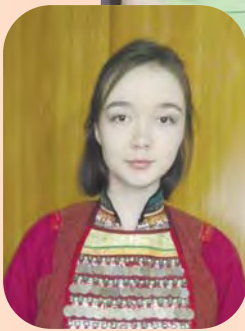
– Вика ден Иринам ашнаш налаш Аркадий темлен. Нунылан шуко жапым ойыра. Пырля куржталыт, футболла модыт, уроклан ямдылалташат шке полша, – ойла Нелли Ильинична.

Яна

Яна (посна снимкыште) аважын корныжым тошка. Йот йылмым келгын тунемеш, шуко лудеш, марий йўлам шымла. Тудо Сургут

олесе 27-ше №-ан школын 11-ше классышкыже куснен. Москосо «Билингва» конкурсышто, марла да рушла сочиненийым возен, сенышыш лектын. Йот йылме дене интернет олимпиадыште икымше лийын. «Урал

Ўстел сий унам ўжеш

объединяет народы» фестивалыште мастер-классым ончыктен.

Вика ден Ирина

Вика Ялгиян школын кудымшо классышкыже вончен. Тудо эре ончылно лияш тырша. Ачаж семьянак пийым, пырысым йўрата. Спорт дене кылым куча. «Российын ечыгорныжо – 2019» всероссийский тагасымаште кумшо верым налын. Районышто эрта-ралтше «Пеледыш пайремыште» чолгалыкшым кажне ийын ончыкта.

Эн изи ўдырышт – Ирина – Ялгиян школын нылымше классышкыже кая. Тудын фантазийжылан мучаш уке. Сўретлаш, открыткым ыштылаш пеш мастар. Шке ыштыме пўлекше

дене кажныштым куандара.

Маша ден Иллона

Кок кугурак ўдырышт марлан лектыныт. Маша Сургутышто, а Иллона Екатеринбургышто илат. Кугу олаште улыт гынат, марий улмышт нерген огыт мондо. Кажне гана шочмо суртышкышт куанен вашкат.

– Мемнан йўратыме верна – кухня. Тушко ме уло ешге чумыргена. Кочкышым мый нигунам шкетын ом ямдыле, Вика ден Ирина полшат, – ойла ава. – Пырля ыштыме кочкыш тутлырак лиш. Ўдыр-шамыч манникыш, шарлоткыш мом, кунам да кунар пыштышашым раш палат. Когылым тўрлў кўрганым ыштена, ўмбалже мотор лийже манын, сўрас-тараш адак Вика ден Ирина полшат.

Еникеевмытын йўратыме кочкышышт –пельмень. Кочкышым уло еш дене ямдылат, кажнын – шке сомылжо. «Пельмень тўнныкыш кўза да унам ўжеш. Шке ыштыме пельмень поснак перкан», – ойлат пиалан ача-ава.

Е.ИВАНОВА мутланен.
Фото-влакым еш архив гыч налме.

Куку чарныде мура
гын, ояр да шошко
лиеш.

Шонанпылын
нарынче тїјсшө
утларак палдырна
гын, вашке мотор
кече-влак лийыт.

Калык пале.

Природоведеният, географият огыл

Японий Тихий океанысе отрош-то верланен. Тушто пүртүс поянык: чодыра, олык, куп да моло – шагал. Сандене тусо калык пүртүсүм чотрак шижеш да акла. Пүртүсын сылнылыкшым ончыкташ моткоч шуко шомакым кучылтеш. Йүрым 120 түрлын сылнештарен ойла. Идалыкын кажне пагытшым ончыкташ коло ныл түрлө мутым кучылтеш. Европашто илыше-влак дене тагастараш гын, япон-шамыч 240 түсым палат.

Школышто тунемме программышт моло элла дечын ойырте-малтеш. «Пүртүсүм ончен куанымаш» урокым посна предмет семын пенгыдемдыме. Тиде природоведений але географий огыл! Урокын шонымашыже –

тунемше-влакым, Интернет, түрлө технике деч коранден, йырвелым шымлаш, аралаш тунькташ.

Түрлө пагытыште йоча-влак, экскурсийыш лектын, пеледалтше пушенгым, шонанпылым, тўтырам, пылым да моло пүртүс явленийым эскерат. Мутлан, шыжым эн онай да эн мотор йошкар ваштар лышташым кычалыт. Тидыже момидзигарий маналтеш. Пүртүсын флорыжым да фауныжым шымлыше йочалан моло урокысо семынак отметкым шиндат, экзаменым кучат.

Сакураман-тай – саку-рын шошым пеледмыжым ончен куанымаш.

Е.ИВАНОВА ямдылен.

Палет мо?

«Кугу Какшан» заповедникым ... ий ... мартыште почмо.

Килемар ден ... районласе кумдыкышто верланен.

Кумдыкшо – ... гектар.

95 процент мландыжым ... налеш.

Заповедникын эн сōрал верже – ...

В.СМИРНОВ колтен.

Тумәр.

Ваштм: 1993, 14. Мәдәдәтөвө. 21438. Чодыра.

Тїјняште 5000 тїрлө трай уло. Чуно кына, нарынче, ошо, кїрен, нарынчалге да шем тїјсан лийыт.

Трайым кидыш шынден, игечым ончат. Кїжкө чоҗешта – чевер кечылан, кидеш кодеш – йїрлан.

Японийыште, Варшавыште, Францийысе Мийо олаште, Российысе Волгоградыште трайлан памятник уло.

Арина НИКОЛАЕВАН сўретше.

Морко, Унчо.

Сосновский борщевик (полдыранвуч) – аяран кушкыл. 2,2-3,1 метр кўкшытан. Июль гыч август марте пеледеш. Тиде жапыште чот шекланыман. Кушкылым яра кид дене кучет гын, йўлалта.

Ача-ава-влак, икшывыланда борщевик могай лиймым ончыктыза.

Тудын могай энтекым ыштымыж нерген умылтарыза.

Коваштышкыда тўкнен гын, ида удыро.

Йўлышө верым шовын дене мушса, ик арня наре кече деч петырен коштса.

Кечеш кок литр наре леве вўдым йўза.

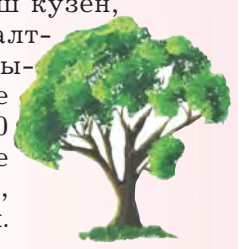
Вўдотыза налын гын, шке гыч ида шўтө, врач деч вашкепольшым йодса.

Шекланыза!

Идалыкын пушенгыже

Пугачёвын тумыжо «Идалыкын Российысе пушенгыже» конкурсышто тагаса. Тудо «Марий Чодыра» национальный паркыште верланен. 420 ияш, кўкшытшө – 31 метр, лопкытшо – 1,46 метр. Историк-влакын ойышт почеш, тыште Емельян Пугачев шке отрядше дене чынжымак лийын кертын. Ваштар курыкысо кугу тумыш күзен, сарзывуй Озангыште мо ышталт-марын эскерен. Ик тўшка шымлызе-влак тумо 1500 ийыште шочын маныт, весышт 1650 ийым ончыктат. 2013 ийыште эртарыме шымлымаш почеш, ты тумо 1600 ийыште шочын. 2013 ийыште Пугачёвын тумыжлан «илыше пүртүсын памятникше» статусым пуэныт.

Марий тумылан,

<https://rosdrevo.ru/russian-tree-of-the-year/> ссылке дене эртен, 1 октябрь марте йўклаш лиеш. Сенгышым 10 октябрыште ойырат.

«Ямде лий» 2020 ий 13 июнь

Фотом еш архив гыч налм.

Сылне пагыт

Мый кенезым моткоч йӱратем. Вашке мӱр, снеге кӱйт, вара шоптырым, энгызым вучена. Понгымат погаш лиеш. А сылне пеледышыже кунаре! Кайык-влак тӱрлӱ семын йӱкланат. Чыла пӱртӱс ылыжеш. Йоча-влакат уремышке вашкат. Модашат весела!

Ксения МАКСЮТОВА.

Кенезым йолташем-шамыч дене стадионышто футболла модам. Игече шокшемдымеке, ерышке пырля йӱштылаш коштына. Мӱнгыштӧ ачам ден авамлан польшкалем. Эше мый ковам ден кочам деке унала каем. Мыйын кенез пагытем веселан эрта, шонем.

Руслан МАКСЮТОВ.

Волжский, Карай.

Тиде пеледышым шӱршудо, мамыкшудо, мамыквуй, понаршудо, кокшавуяншудо маныт. Тудо нарынче тӱсан – кечым ушештара. Мамыквуй йӱран игечыште да юалге годым петырналтеш. Шӱршудо гыч вуйвидышым пидым (снимкыште). Моткоч моторын коеш.

Надя ВОЛКОВА.

Шернур, Лажъял.

Марина шӱжарем дене коктын «Изоляций» флешмобышко ушнышна. Н.П.Богданов-Бельскийын «Тунемше-влак» сӱретше гыч герой-влак гай кояш тыршышна.

Саша СТЕПАНОВА.

Волжский, Упшер.

*Илем чодыраште,
Йӱртем – пушенгыште.
Йӱкшым мый
погем,
Йӱгыльмым
сӱвизем.*

Тушто

*Йыжашыште
илем.
Чывым
йӱратем.
Мыйым,
маныт, чоя.
Йиде чын?
Уке, шоя!*

Ялыште келша

Кенезым ковам деке Одобеляк ялышке унала каем. Мыланем тиде ял пеш келша. Тушто пӱртӱс сӱрал. Ял покшеч ший памаш йоген эрта. А ял шентелне энер уло. Ме тушко кол кучаш коштына. Олыкна тӱрлӱ саскалан поян. Чодыраште понгым погена. Садлан ялыште лияш келша.

Антон КУЛИКОВ.

Кужӱнер школ.

Тамле сий

Ме утларакше конгаште кӱэштме мелнам да торык когылым йӱратена. Мелнам шӱраш дене ыштат, а когыльо кӱргылан торыкым да паренгым варат. Тыгай кочкышым утларакше пайремлан ямдылат. Конга тул ваштареш могай тамле мелна лектеш! Тудым уйыш тушкалтен кочкат гын, эшеат тамлырак!

Ярослав ПЕТУХОВ.

У Торъял, Токтарсола.

Йомак

Юзо пеледыш

Женя йочапӱртыштӧ илен. Тудын ны ачаже, ны аваже, ны ака-изаже уке. Икана туныктышо шым лышташан пеледышым Женялан пӱлекла да каласа:

– Тиде пеледышын кажне лышташыжым кӱрлын, мо шоныметым йодаш лиеш.

Женя пеледышым окнаш шында да шонаш тӱналеш: «Мом йодаш?» Ик лышташым кӱрлеш да ойла: «Тӱнямбалне нигунам шучко сар ынже лий». Кокымшым кӱрлеш да манеш: «Кажне ен пиалан лийже». Ятыр жап шонымеке, кумшым кӱрлеш да пелешта: «Мый кугу чапле пӱртыштӧ илынем да мотор вургемым чийынем».

Вес кечын Женя деке йолташ удыржӧ

толеш. Женя юзо виан пеледышыже нерген каласа. Кенета йолташ удыржӧ темла: «Айда поян шурным, сылне садым, пеледышым ончен кушташ йодына». Визымшылан – тӱняште нигогай осал чер ынже лий. Кудымшылан – яндар кава йымалне илаш. А шымшылан – тек кажне йоча ача-ава пелен лиеш.

Удыр-влакын шонымашышт дене келшем, мыят тыгак ыштем ыле.

Анна АНДРЕЕВА.

Кужӱнер, Тошто Йӱледӱр.

«Ямде лий» 2020 ий 13 июнь

Колышт,

Марий Эл Республикысе наркологий диспансер дене пырля ямдылыме проект.

ИЛЫШЕТЫМ ИТ АЯРТЕ!

26 май гыч 26 июнь марте Марий Эл Республикыште наркотик ваштареш кучедалме месячник эрта.

Кугыжаныш антинаркотический комитетын пунчалже почеш наркотик дене пайдаланыме ваштареш виктаралтше да таза илышлан кумыландыше месячник Россий мучко кажне ийын эртаралтеш. Тудо Наркотический аяр-влак дене пайдаланыме да тудым закондымын кучылтмо ваштареш тунямбал кече дене кылдалтеш. Тиде кечыже 26 июньшто палемдалтеш.

Тений коронавирус шарлымылан көра самырык үдыр-рвезе-влак профилактике сынан мероприятийлашке Интернет полшымо дене ушненыт. Йошкар-Ола администрацийын енге-влак зданий пырдыжеш але асфальт корнеш наркотикым шаркалыме нерген возымым корандат, нунылан волонтер-шамыч полшат. Самырык-влакын полатыштын активистше-влак флешмобым ыштат. Теве 4 июньшто республикысе Молодёжный политике, спорт да туризм министерствын виктарымыж почеш вебинар эртаралтын. Марий Эл Республикысе МВД-н наркотикым кучылтмым тергыше управленийжын, Республикысе наркологий диспансерын специалистше-влак ийготыш шудымо йоча-влак дене пашам виктарыме нерген умылтареныт. Тиде йодыш кенез каникул жапыште поснак пусемеш. Түрлө конкурс, челлендж, семинар, видеолекций-влак эртаралтыт. **26 июньшто антинаркотический онлайн-квиз лиеш.**

Республикысе наркологий диспансерын адресше: Йошкар-Ола,

Комсомольский урем,

81-ше №-ан пöрт.

Телефон: 8 (8362)

45-21-63. 42-32-36.

Рекламе шотен.

Ксения КРИНИЦЫНА. Йошкар-Ола, Семёновко.

София МИХАЙЛОВА. Йошкар-Ола, 20-шо №-ан школ.

Марий Эл Республикысе МВД-н наркотикым кучылтмым тергыше управленийже «ВКонтакте» сожкылыште «Марий Эл без наркотиков!» акцийым увертарен. Айста пырля ончалына, самырык-влак кузе шонат?

Наргиза ДАУТОВА:

«Ме коло икымше курымын молодёжышо улына. Айдеме тукумын ончыкылыкшо – мемнан кидыште. Мый наркотик ваштареш улам! Тый наркотик ваштареш улат! Ме чылан наркотик ваштареш улына!»

Алёна ИВАНОВА: «ЗОЖ – тиде тазалыкым аралымаш, чер деч аралалтмаш, чумыр капкылым пентгыдемдымаш. Мый – таза илыш верч! Мый таза ончыкылык верч улам! А тый?»

Настя ИВАНОВА: «Мый ача-авамдын «Таза еш – пентгыде еш» манме мутыштым изинек ушышкеш пыштенам. Нунын туныктен ойлымышт таза илыш-йöла верч конкурслашке ушнаш үжеш. Чылалан кычкырен каласыме шуэш: «Самырык илышдам ида локтыл! Илыш икте, тудым шот дене, лишыл да шергакан егда-влакым ойгандарыде илен эртарышаш улыда.»

Артём КУЗНЕЦОВ: «Мый регби дене кылым кучем. Тыят спорт дене тангалат! Туняште наркотик деч поснат моткоч шуко куан уло. Чын корным ойырен нал!»

Айдар АХМЕДЗЯНОВ. 6-шо №-ан Морко школын тунемшыже.

Вероника КУЗНЕЦОВА:

«Илышыште вашлиялтше уда койыш-влак кокла гыч мый эн осаллан наркотикым шотлем. Тудын дене пеш вашке аныргаш лиеш, да тудын деч утлаш пеш йöсö. Сандене аярым «тушкышо» ег-влакын ойыштым ида колышт, палыза: кунам те таза улыда, тунам гына чылажат сай лиеш».

Акцийыш ушнаш шонедат гын, «ВКонтакте» сожкылысе «Марий Эл без наркотиков!» тўшкаш (<https://vk.com/marieln>) нурыза да иже шоньмамшдам возыза.

«Ямде лий» 2020 ий 13 июнь

Лаштыкым Л.СЕМЕНОВА ямдылен.

Чын вашмут
 – Күшкө йүршө йүрүм
 Ужынат мо, шолбым?
 Ужын отыл? Түрыс!
 Мый гын ужын тольым.
 Эр ма, кас – олаште:
 Күш йүреш чолган..
 – Ха, Йошкар-Олаште
 Тиде йүр – фонтан!
А.ТИМИРКАЕВ.

ГРАТТАЖ – сүретым коркален (удырен) сүретлымаш. ХХ курым тўналтыште лектын. Кистычке олмеш зубочисткым, имым але вес кошар ўзгарым кучылтман. Изирак класлаште тунемше-влаклан утларак келшен толеш. Эн ончыч кагаз лаштыкеш шыштым йыгыман, вара шем гуашь дене чиялтыман. Кошкымеке, узорым сүретлаш лиеш. Йочам шонаш тарата, кидшым лывырта.

Е.ИВАНОВА ямдылен.

Фотом еш архив гыч налме.

корно сай лиеш», – оила Женя эргым (снимкыште).

«Кучанур ялыште илыше пошкудем-влак, ача-авам уремьсе корным тўрлат. Мыят пырля лектым. Модыш трактором дене кечик кў падыраш дене шупшыктем гынат, лаке темеш, машина дене кудал эрташ
О.ПЕТУХОВА.

Шернур район.

17 июнь –
 Мотоцикlistын кечыже.

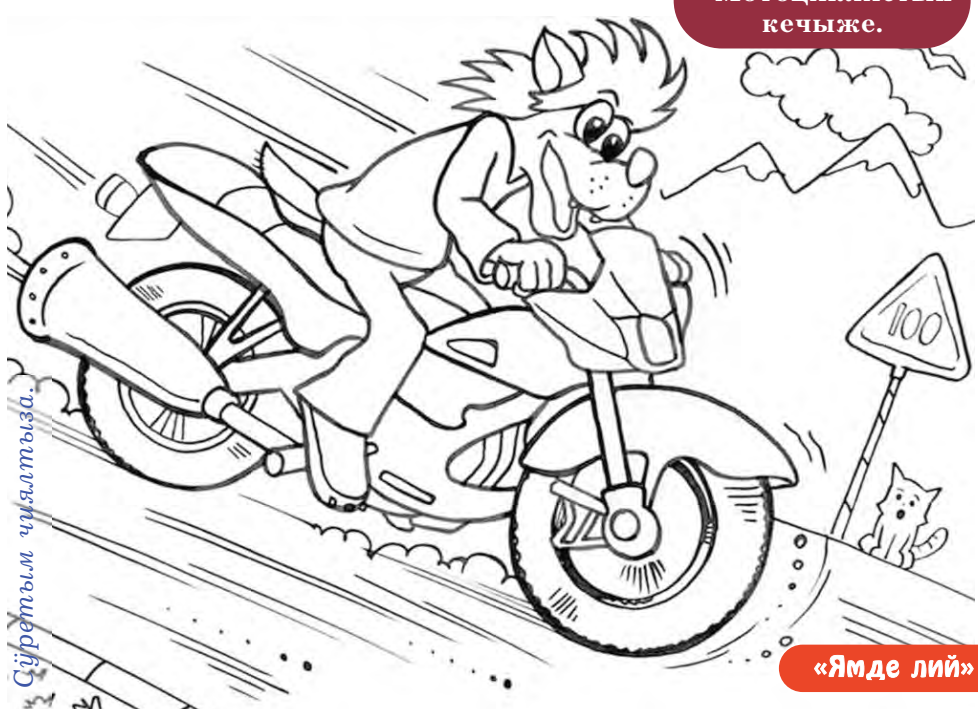
Синквейн
 Шольым
 Йоратыме, лишыл.
 Мура, кушта, польшкала.
 Ешыштына эн чулым.
 Изи шўдырна.
Валерия КИРИЛЛОВА.
 Морко, Шўргыял.

Йоча- **Онгай**

влак, те шоганан шўрым йоратеда мо? Вашмут тўрлў лийын кертеш. Иктылан тыгай лем келша, а весе нержым куптырта. Ожно шоганым утларакшымпонго шўрыш пыштеныт. Молан? Тыге понгын аяран але аярдыме улмыжым тергеныт.

Шоган канде але шем тўсым налеш гын, понго аяран улмым ончыкта. Ойлат, шоган шым черым эмлаш полша.

Сүретым чиялтыза.

«Ямде лий» 2020 ий 13 июнь

Индекс: П4696.
 Тираж 1150 экз. Заказ
 Формат – А-4-8.
 Тўн редактор Л.В.СЕМЕНОВА.
https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
 E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
 (документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
 (автор-влаклан)
 Сайтын адресше:
yamdelii.rf

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашаш шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.
 Газетым редакцийште погым да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем,112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследиим аралымаште законодательствым шуктен шогым эскерше Федеральный службын Приволжский федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме.
 Номер – ПИ №ФС 18-1999,
 2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+ Печатыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымашышт тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт.
 Ак – кутырен келшыме почеш.
 Редакцийын да издательыне адресше:
 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькше урем, 20-шо пўрт.
 Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Мыйын сурт сомылкам

Алеся РЫБАКОВА.
Шернур, Лавраэгер.

Даша ден Рома
ЗИЛОТОВМЫТ.
Йошкар-Ола.

Конкурс

Йўклымаш
таче муцашлалтын.
Сейше дене вес номе-
рыште палдарена.

Дарьяна ВАСИЛЬЕВА.
Волжский, Курыкўмбал.

Кроссворд

Российын кечыже

Шола гыч пурлашке:

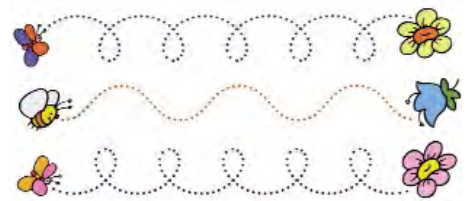
2. Российын рўдолаже.
3. Российысе шуко чотан калык. 6. Марий Эл ...
7. Краснодарский ...
9. Элын символжо.
10. Флагыште тиде тўс покшелне.
11. Финн-угор эл.

Россий дене мланде чекше уло.

Кўшыч ўлыкў:

1. Флагыште тыгай тўс уло.
3. Мемнан элна. 4. Элнам вуйлата.
5. Элын ик символжо.
8. Киров ...

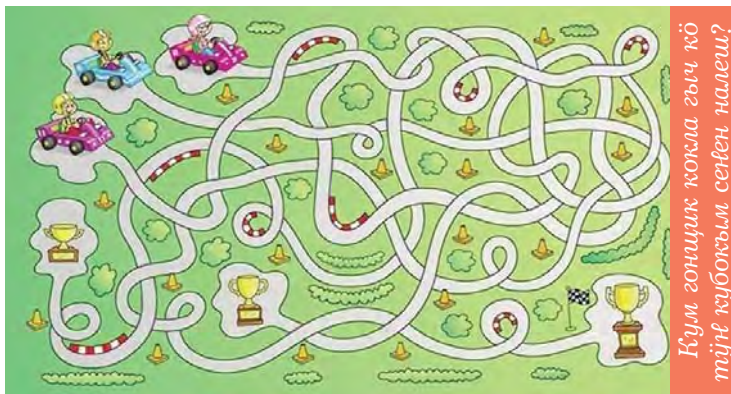
В.СМИРНОВ ямдылен.

«П» буква дене

Понгым погымо пагыт пурыш. Петя паккўзым, паке-
тым пинчак помышыш пыш-
тыш. Пеленже – пондо. Пасу
покшелне папкам погыш.
Пистыгурезым пачаш-пачаш
пургеде. Пундыш покшелне –
пенгыде пундыштўнвогго.
Пўкшермыште пўкш пошен.
Пўкшым, понгым погалтен,
пиалан полмезе, пычкемы-
шалтмеке, пўртыш пурыш.

Анастасия КУЗНЕЦОВА.
У Торъял, Немда.

Кўм гонцук когла гыч кў
тўн кубокым сейен налеш?

Физкультминутко

Тўналына шотлаш

Чыланат киднам нўлтална – тиде икыт.
Пурлаш, шолаш вуйна лие – тиде кокыт.
Кидым – ўлык, ончо ончык – тиде кумыт.
Пурлаш, шолаш вуйна лие – тиде нылыт.
Тўналына шотлаш угыч – тиде визыт.

Н.ИЛЬИНА.

Волжский, Карай.

«Ямде лий» 2020 ий 13 июнь

Ойырттем-влакым муза.

Интернетысе сўрет-влакым кучылтмо.